

Møte onsdag den 30. mai kl. 14.50

President: J o r u n n R i n g s t a d

D a g s o r d e n (nr. 40):

1. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) (Innst. O. nr. 112 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 56 (2000-2001))
2. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endring i lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven) (Innst. O. nr. 78 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 60 (2000-2001))
3. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endringer i kirkeloven, gravferdsloven og lov om Opplysningsvesenets fond (Innst. O. nr. 97 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 90 (2000-2001))
4. Referat

S a k n r . 1

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) (Innst. O. nr. 112 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 56 (2000-2001))

Presidenten: Etter ynske frå energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir avgrensa til 45 minutt, og at taletida blir fordelt slik på gruppene:

Arbeidarpartiet 10 minutt og dei øvrige gruppene 5 minutt kvar.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gitt høve til replikkordskifte på inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av Regjeringa.

Vidare blir det foreslått at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er vedteke.

Hallgeir H. Langeland (SV) (ordførar for saka): Som ordførar for saka vil eg seia at komiteen er einig om at det nå er behov for ein ny gjennomgang av dette lovverket.

Me kan hugsa at for drygt ti år sidan deregulerte statsråd Reiten, frå Senterpartiet, i Syse-regjeringa energi-lova, og det er for så vidt ein del av det arbeidet ein held fram med i dag, men noko av dette blir stoppa.

Komiteens fleirtal sluttar seg til det aller meste av det Regjeringa har kome med, men det er eit par avvikande punkt der det er nødvendig å gå imot. Eit fleirtal går imot Regjeringa si tilråding når det gjeld §§ 3-1, 3-2 og 5-1. Grunnen til at eit fleirtal går imot det, er at ein fryktar m.a. for at distriktsarbeidsplassar og hjørnesteinsbedrif-

ter i kommunen skal forsvinna, ein fryktar for at arbeidsplassane skal bli sourca ut – ein fryktar i det heile tatt for at kompetansen i distrikta, med det forslaget som Regjeringa har kome med, skal bli svekt. Det ønskjer altså ikkje Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet å vera med på.

SV og Senterpartiet tok tidleg initiativ overfor Arbeidarpartiet på Stortinget for å få dei med på denne endringa i forhold til Regjeringa sitt opplegg. Me var òg klar over at dette var ei viktig sak for LO-kongressen og fagrørsla, og var derfor veldig glad for at me hadde eit godt samarbeid både med LO-kongressen og med EL-IT-forbundet for å få Arbeidarpartiet tilbake på ein kurs som meir er i samsvar med det eg vil kalla sosialdemokratisk politikk.

Dersom ein hadde gjennomført det som Regjeringa har foreslått, kunne ein om ikkje lang tid ha hamna i ein slik situasjon som ein hadde i Sverige, der ein har gjort desse grepa, der straumen faktisk var kopla ut i tre dagar midt i ein kald periode. Dette unngår me nå ved at me syter for at ein får behalda den lokale kompetansen, ved at me syter for at arbeidsplassane blir skjerma og at ein ikkje får den outsourcinga som det var lagt opp til.

Eg vil òg som saksordførar presisera når det gjeld § 5 A-1, systemansvaret, at ein samla komite er opptatt av at dette skal vera nøytralt og uavhengig i forhold til aktørane i kraftmarknaden, og komiteen støttar det forslaget frå Regjeringa om at ein skal ha forskrifter når det gjeld denne problemstillinga.

SV har utfordra, som me alltid gjer, partia på Stortinget på miljø. Me ønskjer at formålsparagrafen for denne lova skal ha klare formuleringar om miljø. Derfor har me fremma eit forslag om dette, men dessverre er det altså berre SV som ønskjer å leggja dette i botnen. Sentrumspartia seier at dei er litt einige, men at dei ikkje ønskjer å ta dette grepet nå når lova er til handsaming. Det synest me i SV er synd. Nettopp nå må ein gripa fatt i dette og, som olje- og energiministeren var inne på i spørjetimen i dag, syta for at ein bruker energien effektivt. Eit av SV sine forslag gjekk ut på å leggja inn i formålsparagrafen til energilova at ein skal ha effektiv bruk av energi. Eg må dessverre konstatere at det berre er miljøpartiet SV som meiner at dette er så viktig at det bør inn i formålsparagrafen.

Eg vil òg gjera merksam på eit par andre problemstillingar som SV har vore opptatt av. Det er dette med forskrifter og regelverk når det gjeld bygningslova. Det må kunna gjerast fleire grep der, nettopp for å få til den energi-effektiviteten som statsråden har sagt er viktig, og som eit stortingsfleirtal òg har sagt er viktig, men som ein i praksis altså ikkje følgjer opp i lov- og regelverk.

Til slutt til ei bekymring eg har, som går på den privatiseringstendensen ein ser rundt omkring i landet. For SV er det svært viktig at me syter for at fossekrafta blir på offentleg åtte hender og ikkje blir privatisert.

Eg vil ta opp SVs forslag i innstillinga.

Presidenten: Hallgeir H. Langeland har teke opp dei forslaga han refererte til.

Tore Nordtun (A) (komiteens leder): Som sakens ordfører sa, er denne innstillingen fra komiteen til Ot.prp. nr. 56 ganske grei. Det er oppslutning om det meste som Regjeringen kommer med. Det er nå helt nødvendig, etter ti år med denne energiloven, å gjennomgå og revidere lovverket. En kan konstatere at energiloven som ble innført i 1991, har vært vellykket, og at den har fungert i markedet. Det har på mange måter også vært et eksempel for andre land, og man har sett på hva som har skjedd i Norge.

Jeg vil knytte kommentarer til et par punkter i denne saken som vi nå har til behandling. Det ene går på det Arbeiderpartiet nå går sammen med SV og Senterpartiet om. Det gjelder paragrafene som går på anleggskonsesjon, områdekonsesjon og konsesjon for fjernvarmeanlegg, henholdsvis den foreslåtte endringen i §§ 3-1, 3-2 og 5-1. Etter dagens lovverk er det slik at det kreves konsesjon for å bygge og drive anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi med høy spenning. I det forslaget som vi har til behandling, er det foreslått at det, når det gjelder disse tre nevnte paragrafene, bare skal kreves konsesjon for å bygge og eie anlegg. Vi i Arbeiderpartiet fant at det skrittet ville vi ikke ta nå. Noe av begrunnelsen er at vi her må foreta en totalvurdering. I den totalvurderingen inngår at det skjer veldig mye på dette området når det gjelder omorganisering, strukturendringer, oppkjøp osv. Med andre ord – og det er ikke negativt ment – er det her en del uroligheter, og vi har problemer med å få oversikt over dette.

Jeg vil også understreke at når man nå foreslår å kreve konsesjon kun for det å bygge og eie anlegg, legger vi vesentlig vekt på dette med lokalkunnskap i distriktene, arbeidsmiljø og fagkunnskap, bl.a. rask behandling av brudd og ved reparasjon. Det gir med andre ord en sikkerhet for det som skal repareres, at en er kjent med områdene, og leveringene blir da opprettholdt. Ut fra denne totalvurderingen er vi kommet til at vi vil være tjent med at man opprettholder dagens lovverk på det området, slik at det ikke blir skapt usikkerhet. Vi skal føle trygghet for at fagkunnskapene blir opprettholdt, og at distriktene blir ivaretatt. Vi vil være litt sikrere før vi går videre, og derfor står vi sammen med Senterpartiet og SV i denne saken.

Til slutt vil jeg knytte noen kommentarer til dette med oppdekningsplikten. Den tidligere oppdekningsplikten ble opphevet i forbindelse med innføring av energiloven. Da innførte man markedsbasert kraftomsetning med konkurranse i produksjon og omsetning av kraft. Områdekonsesjonærene har imidlertid fortsatt monopol på å bygge og drive nettet innenfor konsesjonsområdene. Som en motvekt til dette monopolet har områdekonsesjonærene fortsatt leveringsplikt til sine kunder, og jeg vil understreke at dette med leveringsfristen ligger fortsatt helt fast i lovverket.

Helt til slutt: For å opprettholde dette må man selvfølgelig ha noe å levere, og jeg får håpe at ikke kraftbalansen kommer ytterligere i utakt.

Hilde Frafjord Johnson (KrF): Det var nødvendig etter ti år å få en gjennomgang av energiloven. I det store

og hele er vi enig i Regjeringens forslag til endringer og justeringer. I likhet med flertallet i Stortinget mener vi at energiloven har fungert godt og etter hensikten. På noen få punkter ønsker vi imidlertid ytterligere presiseringer eller forbedringer.

Det gjelder særlig to forhold. Det ene gjelder å sikre at hensynet til miljø og effektiv energibruk på en bedre måte ivaretas i energiloven, og det andre er hensynet til driftssikkerhet, vedlikehold og beredskap i forbindelse med den lovendring Regjeringen foreslår når det gjelder konsesjonsbestemmelsene. Jeg vil bare kort redegjøre for disse forholdene.

Når det gjelder hensynet til miljø og energieffektivitet, mener vi at den relativt omfattende omleggingen som det nå legges opp til i norsk energiproduksjon, bør reflekteres bedre i lovverket. Som andre lover skal energiloven ikke bare reflektere en virkelighet, men også være normgivende og bidra til endring. Den satsing som nå skal skje på nye fornybare energikilder og på energieffektivitet og effekt, bør gi grunnlag for en gjennomgang av lovverket for å etterprøve om det gir tilstrekkelig gode rammebetingelser for og incentiver til en slik omlegging.

Dette er bakgrunnen for at Kristelig Folkeparti, i likhet med flere høringsinstanser, mener at det er behov for en mer helhetlig gjennomgang av energiloven enn det Regjeringen legger opp til. Dette gjelder særlig lovens formål og bestemmelser sett i forhold til utviklingen når det gjelder miljøhensyn, nye fornybare energikilder, utbygging av vannbåren varme mv. I tillegg bad Stortinget i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 19 for 2000-2001 om en vurdering av et system som kunne se flere energikilder i sammenheng. I forbindelse med siste statsbudsjett bad Stortinget om en utredning av en ordning med pliktige grønne sertifikatsystemer på energiområdet. I begge disse to tilfellene kan denne type omlegginger medføre endringer i regelverket på energiområdet.

Kristelig Folkeparti og de andre sentrumspartiene ber derfor om at Regjeringen foretar en slik gjennomgang og kommer tilbake til Stortinget med eventuelle lovendringer.

Tilsvarende mener vi at disse hensynene bedre bør reflekteres i lovens formål. Avveiningen mellom ulike hensyn i en formålsparagraf kjenner vi godt fra vannressursloven, og er ofte komplisert. Men fremfor å fremme endringsforslag direkte nå ønsker vi at Regjeringen på bakgrunn av en slik gjennomgang som jeg har skissert, også fremmer forslag til endringer i formålsbestemmelsene. Vi fremmer forlag i samsvar med dette.

Når det gjelder det andre forhold som Kristelig Folkeparti har et divergerende syn på, nemlig konsesjonsbestemmelsene, har dette med hensynet til driftssikkerhet, vedlikehold og beredskap å gjøre. Etter vår vurdering er Regjeringens forslag om å endre konsesjonsordningen fra konsesjon for å bygge og drive anlegg til konsesjon for å bygge og eie anlegg akseptabel, men bare under forutsetning av at det stilles strenge krav for å sikre en sikker og hensiktsmessig drift i forbindelse med driftsbortsettelse.

Vi er ikke trygge på at Regjeringens forslag gir tilstrekkelig sikkerhet for dette. I § 3-4 nr. 5, jf. § 7-6, gir det adgang til å stille nærmere krav, uten at det gjøres klart at dette vil bli gjort. Det samme gjelder spørsmålet om tilstrekkelig kompetanse hos den eieren overlater driftsoppgaver til. Her gir loven også adgang, uten at det stadfester at slike krav vil bli stilt. Av hensyn til behovet for trygghet, forutsigbarhet og sikkerhet i slike spørsmål og for å unngå at det skapes uklarhet om driftssikkerhet og kompetanse hos nye operatører, mener vi fra Kristelig Folkepartis side at slike strenge krav bør nedfelles i forskrift til energiloven.

For oss som står utenfor regjeringspartiet, er det ganske spesielt å være vitne til at Arbeiderpartiet ikke støtter sin egen regjering i denne saken. Når også en forskriftsløsning, slik jeg har skissert, er en fullt ut akseptabel måte å løse de problematiske sidene ved forslaget på, slik Kristelig Folkeparti og Venstre foreslår, finner jeg det egentlig ganske oppsiktsvekkende at en likevel lander på å stemme ned sin egen statsråd. En kan jo spekulere mye om maktforholdene i Arbeiderpartiet, når det LO mener, later til å være viktigere for regjeringspartiet enn det ens egen regjering står for, men la det ligge.

La meg på vegne av Kristelig Folkeparti understreke at det er avgjørende at systemansvaret forvaltes på en måte som sikrer uavhengighet, nøytralitet og objektivitet i forhold til andre aktører i markedet. Med de klare merknadene som her gjøres av komiteen, forutsetter vi at dette blir nedfelt i forskrift.

Med disse tre presiseringene stiller vi oss bak endringene i energiloven. Med dette vil jeg på vegne av Kristelig Folkeparti, de andre sentrumspartiene og til en viss grad også andre partier ta opp forslagene nr. 1, 2, 3 og 4 i innstillingen.

M o r t e n L u n d hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Hilde Frafjord Johnson har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Bent Høie (H): Høyre er fornøyd med at man nå legger fram en innstilling til Odelstinget som innebærer en nødvendig justering av energiloven. Den erfaringen vi har hatt med eksisterende energilov de siste ti årene, viser at til tross for at mange var skeptisk da Norge valgte å gå foran med en ny energilov, så har dette vært en vellykket politikk. Den har vært så vellykket at veldig mange andre land ser til Norge i forhold til å lære av de erfaringene som vi har gjort.

Vi er derfor også fornøyd med at når Regjeringen legger opp til en justering av energiloven, så bygger den videre på den klare markedstankegangen som lå i den opprinnelige loven, og at man følger opp intensjonene om en mer markedsorientert energipolitikk. Selvfølgelig kunne vi ønske at en også her gikk noe lenger, men det får man komme tilbake til.

Det som også er viktig i denne saken, er at Regjeringen foreslår en del forenklinger og modernisering av lovverket. Denne forenkling og modernisering vil bl.a. føre

til en mye enklere konsesjonsbehandling, og at flere forhold slipper å konsesjonsbehandles. Derfor er vi veldig forundret over at Arbeiderpartiets stortingsgruppe her ikke følger opp sin egen regjeringens anbefaling. Mandagen burde jo vært skjellsettende for stortingsgruppen i forhold til alle de nederlag som Regjeringen da fikk i Stortinget med et flertall mot seg, og at de da i samme uke følger opp med selv å bidra til å gi Regjeringen nederlag, bør være et tankekors. Så jeg håper at man her besinner seg og støtter det forslaget som Regjeringen har kommet med, for det vil føre til en forenkling av behandlingen, og det vil bety at vi slipper – både over skattedelen og strømsregningen – å betale for et omfattende konsesjonssystem.

Øyvind Vaksdal (Frp): Energiloven har nå fått virke i ti år, og jeg er enig med Regjeringen i at nå er det nødvendig å foreta en del tilpasninger og justeringer på bakgrunn av de erfaringer man har hatt med loven så langt. Energiloven har stort sett gitt de ønskede resultater, og Norge har ved innføringen av loven vært et foregangsland på dette området. Loven har gitt konkurranse i produksjon og omsetning, og dette har gitt fordeler for forbrukerne, som fritt har kunnet kjøpe strøm der den til enhver tid har vært billigst.

Regjeringen og stortingsflertallet har imidlertid de siste år innført stadig høyere avgifter, noe som selvfølgelig demper interessen fra forbrukerne til å «traide» i markedet, all den tid det ikke lenger er strømprisen, men avgiftene som nå utgjør ca. halvparten av folks strømsregning.

Når det gjelder formålsparagrafen, § 1-2, er det nå foreslått en endring, slik at denne også skal gjelde bruk av energi. Fremskrittspartiet vil gå imot denne endringen, da vi ser på energi som en hvilken som helst annen handelsvare som fritt skal kunne omsettes i markedet, og fritt skal kunne brukes av dem som til enhver tid kjøper energien i dette markedet. Den foreslåtte endringen kan i utgangspunktet se relativt ufarlig ut, men jeg vil likevel advare mot et skritt i retning av at bruk av energi skal omfattes av loven – og vi kan bare spekulere i hva som blir neste skritt i denne utviklingen.

Jeg vil derfor gå imot den foreslåtte endringen på dette punkt. Når det gjelder §§ 3-1, 3-2 og 5-1, så støtter vi endringsforslaget fra Regjeringen, som vil innebære økt konkurranse om drift av, vedlikehold av og beredskap ved anleggene. Dette vil føre til en bedre markedstilpassning, noe som til syvende og sist forhåpentligvis skal komme forbrukerne til gode.

Jeg er imidlertid forbauset over Arbeiderpartiets stortingsgruppe som ikke støtter sin egen regjering på dette punkt, og som derfor hindrer at det kan oppnås flertall for denne fornuftige moderniseringen av lovverket.

Jeg vil med dette signalisere støtte til forslag nr. 1, samtidig som jeg ber om at det ved voteringen blir gitt oss anledning til å stemme imot endringene i § 1-2, altså formålsparagrafen.

Gunnar Kvassheim (V): I en viktig energisak som ble diskutert i denne sal i fjor vår, sa nåværende stats-

minister Jens Stoltenberg: Vi stemmer for det vi er for, og mot det vi er mot.

Det synes ikke lenger å ha gyldighet når det gjelder Arbeiderpartiets stemmegivning. I dag stemmer Arbeiderpartiet imot et viktig punkt som arbeiderpartiregjeringen har foreslått i endringen av energiloven. Og de gjør det uten en troverdig begrunnelse.

Regjeringen foreslår at konsesjonsordningen skal endres fra konsesjon for å bygge og drive virksomhet til å bygge og eie virksomhet. Det vil innebære at man viderefører hovedprinsippet i dagens bestemmelser, samtidig som bransjen gis fleksibilitet i valg av driftsformer. Denne fleksibiliteten er viktig – den åpner for mer rasjonelle løsninger og bedre ressursutnyttelse.

Det har vært en del innvendinger mot de foreslåtte endringene, og det har vært fokusert på trygghet, forutsigbarhet og sikkerhet. For å rydde tvil av veien går Kristelig Folkeparti og Venstre inn for at det i forskrift til energiloven stilles klare krav til sikker og hensiktsmessig drift, samt tilstrekkelig kompetanse i forbindelse med driftsbortsettelse.

Dette burde ha vært et skreddersydd opplegg for Arbeiderpartiet. Men, nei, man går like fullt mot Regjeringens opplegg, og sier nei til et viktig effektiviserings- og moderniseringsgrep.

Venstre støtter Regjeringens forslag til endringer i energiloven, men Venstre mener samtidig at det er behov for en mer helhetlig gjennomgang av loven. Det er behov for å se flere energikilder i sammenheng og ta mer hensyn til utviklingen innen fornybare energikilder og utbygging av vannbåren varme. Venstre ønsker en justering av formålsparagrafen, der miljøhensyn og energi-effektivitet blir bedre og mer spesifikt dekket. Vi tror en slik innarbeidelse av miljøhensyn i formålsparagrafen er mest formålstjenlig etter en forutgående behandling, og jeg viser i den forbindelse til forslaget som Venstre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet står sammen om.

SVs talsmann, Hallgeir H. Langeland, gjorde seg mer venneløs enn han trenger å være i dag, da han pekte på at SV ikke får tilslutning til å ta med miljøhensyn i formålsparagrafen nå. Det skyldes altså at Venstre og noen andre partier mener at dette blir bedre ivaretatt ved at man har en forutgående behandling før man tar dette inn.

Statnett er gjennom lov om statsforetak unntatt både fra forvaltningsloven og offentlighetsloven, til tross for at en rekke av selskapets oppgaver er av forvaltningsmessig karakter. Venstre mener at forvaltningslovens regler for veiledning, informasjonsplikt og klagebehandling burde gjelde for all utøvelse av forvaltningsoppgaver. Det er skuffende at bare Høyre og Fremskrittspartiet gir sin tilslutning til Venstres synspunkter på dette området.

Statsråd Olav Akselsen: Regjeringa sitt forslag om endringar i energilova representerer ei naudsynt justering av energilova etter at ho har fått virka i ti år. Energilova medførte ei stor omlegging. Ein skulle gå frå eit system med monopol på levering av kraft der prisane var fastsette av Stortinget og kommunestyra, til eit system med

marknadsbasert kraftomsetning. Reforma blei gjennomført utan overgangsordningar, og ein kunne ikkje på førehand ha oversikt over alle tilhøva det kunna vera naudsynt å regulera. Energilova var difor utforma som ei fullmaktslov, slik at departementet og NVE gjennom konsesjonsordningar kunne styra etter dei grunnleggjande politiske måla som Stortinget hadde fastsett. Desse måla er framleis ei sikker energiforsyning basert på ei rasjonell utnyttning av kraftressursane.

Utviklinga av energisektoren har no kome så langt at reguleringsbehova har peika seg klårare ut. Samstundes har reguleringa gått mot stadig fleire generelle reglar der konsesjonærane sine rettar og plikter i dei einskilde sakene følgjer direkte av lova eller av forskriftene. Eg meiner at det no er behov for å forankra einskilde sentrale funksjonar direkte i lova, og på den måten skapa eit klarare rettsleg grunnlag og rammer for regulering gjennom konsesjonar og forskrifter.

Det var lenge politisk usemje om reforma. Eg er difor glad for at eit fleirtal i komiteen no gjev klart uttrykk for at energilova har gitt dei ønskte resultatata, og at Noreg på dette området har vore eit føregangslend. Me ser no faktisk at andre land på mange område tek etter den norske løysinga for kraftmarknaden.

Kraftforsyninga har i denne tida vore igjennom ei kraftig omstilling til konkurranse i produksjon og omsetjing av kraft. Samstundes har vi bygd opp ei omfattande regulering av monopolverksemda i nettet. I særleg grad gjeld dette den reguleringa og tilrettelegginga av marknaden som har skjedd gjennom omsetningskonsesjonsordninga, der styresmaktene kontrollerer nettfunksjonen som eit naturleg monopol, tek vare på interessene til kundane og sikrar ein økonomisk rasjonell omsetnad og bruk av elektrisk energi. Deregulering er med andre ord ikkje det same som fråvær av reglar eller rammer. Sjølv om marknadsmekanismane får virka, inneber ikkje det at styresmaktene ikkje skal og må setja klare rammer for marknaden. Dette er styresmaktene si oppgåve gjennom energilova.

Regjeringa sitt forslag til endringar når det gjeld konsesjonsplikt for elektriske anlegg og fjernvarmeanlegg, får ikkje fleirtal. Frå Regjeringa si side var forslaget meint som ei klargjering og ei presisering. At fleirtalet oppfattar dette på ein annan måte, er heilt uproblematisk.

Dei endringane av energilova som Odelstinget i dag gjer, fører til at me får eit lovverk som kan vera med og løysa dei utfordringane me vil stå overfor på energisektoren i åra som kjem.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Bent Høie (H): Representanten Nordtun begrunnet Arbeiderpartiets stortingsgruppes motstand mot Regjeringens forslag med en totalvurdering, der de bl.a. har sett på omstruktureringen innenfor dette området.

Jeg vil spørre statsråden om hva det er representanten Nordtun og Arbeiderpartiets stortingsgruppe her har registrert, som ikke statsråden selv hadde oppdaget før han la fram saken. Statsråden sa at dette nederlaget var upro-

blematisk fordi hensikten kun var en presisering. Men er ikke statsråden enig i at hans forslag til endring ville ført til en enklere og mer smidig behandlingsprosess både for departementet og for de selskapene som er inne?

Når det gjelder de argumentene mot en endring som kom fram gjennom høringsprosessen og LOs kongress, er det nøyaktig de samme innvendingene som LO kom med i sin høringsuttalelse til departementet, som departementet tilbakeviser gjennom helt klart å slå fast at det er konsesjonæren som vil stå med ansvar overfor myndighetene, og at dette er uproblematisk.

Statsråd Olav Akselsen: Eg må innrømme at akkurat dette punktet som me her diskuterer, oppfattar eg som ein detalj som har svært lite å seia. Det har difor ikkje vore spesielt viktig for meg at det blei gjennomslag på dette punktet.

Det er sjølvsagt slik at når det har vore gjort vurderingar i Arbeidarpartiet si stortingsgruppe, har det vore i nært samarbeid med statsråden. Eg tar berre til etterretning at med dei endringane som elles skjer i denne sektoren, ønskte ein ikkje på dette tidspunktet å ta denne avgjerda. Det føler eg er heilt greitt.

Dei forslaga som eg har gjort framlegg om, er etter mi meining ei forenkling. Når ein i stortingsgruppa vår legg vekt på litt andre ting, føler eg ikkje at det er eit stort problem. Det er heller ikkje slik at det er uvanleg at ei regjering legg fram saker som ikkje blir følgde opp 100 pst. av det eller dei partia som står bak regjeringa til kvar tid.

Øyvind Vaksdal (Frp): Som jeg redegjorde for i mitt innlegg, støtter ikke vi i Fremskrittspartiet forslaget om å ta bruk av energi inn i energiloven. Vi mener selvfølgelig at de som kjøper den energien som fins i markedet, skal få bruke den fritt. Vi synes dette er et skritt i gal retning, og vi er veldig skeptiske til en slik utvikling.

Jeg vil derfor utfordre statsråden på om han har gjort seg noen tanker om hvordan en framtidig utvikling i loven om bruk av energi blir. Og i tillegg: Dersom noen i framtiden ønsker f.eks. å legge varmekabler i oppkjørselen sin for ikke å brette beina om vinteren, vil noe sånt kunne bli omfattet av bruk av energi, og vil en da komme med pekefingeren og si at dette er ikke noe fornuftig energibruk, dette får du ikke lov til lenger?

Statsråd Olav Akselsen: Det er slik at me i Noreg er komne i ein ny situasjon. Energi som me tradisjonelt har hatt rikeleg av, er det no blitt mangel på. Det bør difor vera ein fordel at me utnyttar den energien best mogleg og mest mogleg effektivt. Difor ønskjer me å ha eit system som gjer at ein òg tar vare på dei interessene i energi-lova.

Men det er sjølvsagt ikkje slik at me frå Arbeidarpartiets side vil setja ein stoppar for spesielle former for bruk av energi. Og kva som måtte skje i framtida, trur eg eg er like lite eigna til å svara på som spørjaren var i dette tilfellet.

Hallgeir H. Langeland (SV): Lat meg først åtvare statsråden litt mot å kalla den endringa som blir gjort for

ein detalj. Det var faktisk slik at SV og Senterpartiet hadde støtte frå ei samla fagrørsla, ein rimeleg stor LO-kongress, og det var faktisk slik at det var på gang ein streik i EL-IT-forbundet med 6 000 personar. Då trur eg ein skal vakta seg vel for frå Arbeidarpartiet si side å seia til fagrørsla at det var ein detalj at ein endra på dette.

Faktisk synest me i SV at det er ein siger når me kan sørgja for at me sikrar arbeidsplassar i distrikta, me sikrar kompetansen, og me sikrar at ein ikkje får ein unødvendig privatisering. – Så det er absolutt ikkje ein detalj etter mi meining.

Statsråden er stadig vekk inne på best mogleg og mest mogleg effektiv bruk av energi – seinast i den siste replikken. Det er jo SV einig i. Det er nettopp dei grepa me må ta i forhold til gasskraftdebatten, det er sånne ting ein må gjera for å sørgja for at ein ikkje får det produksjonsbehovet som Arbeidarpartiet gjerne vil ha i forhold til gasskraft. Det er nettopp den effektive bruken, anten i form av vassboren varme – SV fekk vedtatt ein plan for det i Stortinget i dag – eller i form av at ein sørgjer for å bruka energien effektivt i bygningsmassen totalt sett i Noreg. Der er det eit enormt potensial – mange gasskraftverk.

Mitt spørsmål er difor: Kvifor kan ikkje statsråden tilrå å ta effektiv bruk av energi inn i føremålsparagrafen når det vitterleg er det han snakkar om heile vegen? Kvifor skal me ikkje då ha det som eit føremål i paragrafen? Det er altså ikkje forslag frå Regjeringa, det er berre SV som føreslår dette i dag. Og då er det det med ord og handling som nok ein gong Arbeidarpartiet kjem til kort i.

Statsråd Olav Akselsen: Eg ser ikkje bort frå at denne replikken langt på veg avslørte kva som er forskjellen mellom Arbeidarpartiet og SV. For SV er det viktig å ha ting med i føremålsparagrafen, og dermed trur dei at problema er løyste. Eg trur ikkje det er så enkelt.

Det er ei målsetjing for denne Regjeringa å kunna utnytta den elektrisiteten og den energien me har tilgang på elles, på ein best mogleg og mest mogleg effektiv måte. Og eg meiner den energibalansen og den situasjonen som me er komne opp i, tilseier at det argumentet er sterkare enn nokon gong. Men i motsetning til Hallgeir Langeland ser ikkje eg dei motsetningane som han prøver å konstruera mellom det å utnytta energien mest mogleg effektivt, det å vri energibruken frå elektrisitet til t.d. vassboren varme, og det å utnytta ein del av gassressursane våre slik at me kan produsera elektrisiteten vår sjølv i staden for å importera forureinande kolkraft frå utlandet.

Hilde Frafjord Johnson (KrF): Arbeiderpartiet og sentrumpartiene har stått sammen om flere ting i energipolitikken i det siste som innebærer en omlegging, og som kan få konsekvenser for energilovverket.

Det ene er omleggingen når det gjelder energimeldingen og oppfølgingen av det – altså fornybare energikilder, vannbåren varme. Vi vedtar i dag å be om en handlingsplan også. Det andre er det spørsmålet som gjelder pliktige grønne sertifikatsystemer, som Regjeringen ar-

(Frafjord Johnson)

beider med. Og det tredje er den anmodning Stortinget kom med om vurdering av et system som kunne se flere energikilder i sammenheng, hvor også andre partier enn Arbeiderpartiet og sentrumpartiene var med. De tre forholdene burde tilsi at man hadde en gjennomgang i forhold til energiloven, om den gir tilstrekkelige incentiver til og rammevilkår for disse omleggingene.

De vil bety en ganske betydelig endring i norsk energiforsyning. Og vi har i den sammenheng fremmet et forslag om en slik gjennomgang, men jeg vil likevel utfordre statsråden i forhold til dette og spørre – når man får utredningene på bordet, både når det gjelder flere energikilder i sammenheng, og når det gjelder pliktige grønne sertifikatsystemer – om han også vil vurdere lovverket i en slik kontekst og komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer, slik at de blir tilpasset en ny og forhåpentligvis grønnere virkelighet.

Statsråd Olav Akselsen: Det blir vist stor iver frå parti og representantar for å få til tiltak som kan føra til ei betre og meir miljøvennleg energiforsyning. Det er eg sjølvsagt glad for. Samtidig må me ha i bakhovudet det me allereie har gjort, og det er altså slik at det har vore stor semje i denne salen om at det skal opprettast ein ny energiinstitusjon, Enova. Det er meininga at denne energiinstitusjonen skal få vide fullmakter, og noko av det første ein må gjera, er å gå gjennom dagens lover og reglar og sjå om ein har dei lover og reglar og andre verkemiddel som trengst for å kunna nå dei måla som er sette. Difor er eg litt skeptisk til at me på ein måte skal ta denne jobben frå dei før dei i det heile har fått starta. Eg føler at dei endringane som har skjedd, har vore viktige, og no må me la denne nye energiinstitusjonen få moglegheit til å jobba vidare ut frå dei retningslinjene og dei målsetjingane som Stortinget og Regjeringa har trekt opp. Så vil arbeidet visa om det er behov for å gjera endringar, eller om det er behov for å ha den typen gjennomgang som Kristeleg Folkeparti her etterlyser. Men eg vil presisera at her er det allereie starta eit arbeid, og det arbeidet skal gå for fullt i ti år framover.

Presidenten: Siste replikant er Hallgeir H. Langeland.

Hallgeir H. Langeland (SV): Eg kunne gjerne kalla det ei openberr misforståing, for statsråd Akselsen sa i sitt førre svar til meg at SV berre er opptatt av å få ting inn i føremålsparagrafen, og så legg ein seg på ryggen og ser i taket. Då har ein ikkje følgt med i timen, eller så ønskjer ein ikkje å følgja med timen. For SV er det sånn at ein har ein politikk som ein vedtar, og som ein prøver å styra etter, og sånn vil det òg vera med ein føremålsparagraf i ei energilov. Då prøver ein å følgja det som er føremålet. Det undrar meg at ikkje det òg er ein strategi frå Regjeringa og Arbeiderpartiet.

Viss ein vil, kan ein sjå at SV tidlegare i dag i Stortinget hadde konkrete forslag som gjekk på å betra energiefektiviteten. Arbeiderpartiet såg ikkje på dei ein gong – enkle grep som kan skaffa til vegar 14TWh, tilsvarande

25 Alta-kraftverk, tilsvarande mange gasskraftverk. Såne løysingar ønskjer ikkje Arbeiderpartiet å gripa skikkelig fatt i. Og det er nettopp det som er forskjellen på Arbeiderpartiet og SV i miljøpolitikken. SV set miljøet først, og då prioriterer ein såne løysingar og foreslår tiltak for å bruka energien effektivt, og ein foreslår tiltak for å få fram den alternative fornybare energien.

Arbeiderpartiet legg seg på rygg saman med høgrepartia, Høgre og Framstegspartiet, og seier at gasskraft løyser problema, og så slepp me å gjera så mykje med det andre. Det er hovudutfordringa – valet av partnar. Ein vel altså partnar som ikkje vel miljøalternativa. Det er og har vore Arbeiderpartiet sitt problem veldig lenge.

Til slutt eit kort spørsmål til statsråden når det gjeld eigarskap. I min eigen region ser ein m.a. at Lyse Energi delvis blir kjøpt opp av tysk kapital. Ser statsråden det som naturleg å gå inn og stramma opp konsesjonsregelverket?

Statsråd Olav Akselsen: Hallgeir H. Langeland var i eit tidlegare innlegg i dag – om det var replikk eller innlegg, er eg litt usikker på – inne på dette med verkelegheitsoppfatning. Eg må innrømme at eg synest han har ei merkeleg verkelegheitsoppfatning når det gjeld Arbeiderpartiets politikk på dette området. Eg vil minna om at då me behandla energimeldinga i fjor vår, var Arbeiderpartiet støtteparti til dåverande regjering, og støtta dei på alle punkt med eitt unnatak, og det galdt det stadig aukande behovet for å importera kraft frå utlandet, der me hadde eit alternativ, nemleg å produsera den krafta sjølv med reinare og betre energikjelde her i landet. Og eg vil presisera at det er ingen motsetnad mellom det å få fram ny produksjon og det å ta vare på og bruka den energien ein har tilgang på i dag, på ein meir effektiv måte. Frå Arbeiderpartiet si side har ein aldri sagt at gasskraft skal løysa alle problem – tvert imot er det slik at gasskraft berre skal vera eit supplement til alle dei andre tiltaka som skal gjerast. Eg vil òg minna om at m.a. SVs politikk utan tvil ville føra til at importen ville måtta dekkja det forbruket som gasskraft eventuelt kunne ha dekt.

Når det gjeld konsesjonslovene og dei reglane som gjeld der, ser ikkje eg noko behov for å gjera endringar der, verken i den eine eller den andre retninga, sånn som situasjonen er i dag. Men det er klårt at det finst klåre lover og reglar, slik at om det blir eit stort innslag av utlandsk kapital, og også ved andre overtakingar, skal konsesjon gjevast, og difor må slike oppkjøp alltid godkjennast av styresmaktene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jan Tore Sanner – foreløpig siste taler.

Jan Tore Sanner (H): Jeg håper ikke at jeg blir siste taler, for jeg har tenkt å stille et par spørsmål til komiteens leder, Tore Nordtun.

Da arbeiderpartiregjeringen overtok, ble det sagt at den nye regjeringen skulle fornye og modernisere Norge.

Nå har vi sett i sak etter sak at der enkelte statsråder løper foran og sier jeg vil, jeg vil, sørger enten LO eller venstresiden i partiet for at de ikke får det til. Det som er nytt, er at nå er det ikke etter en intern diskusjon i partiet at de mest moderniseringsvillige statsrådene blir holdt i tøyler, men her er det faktisk hele Arbeiderpartiets stortingsgruppe som påtvinger Regjeringen et nederlag. Det sies ofte at en regjering som går på mange nederlag, er en svekket regjering, og det er en sliten regjering. Nå opplever vi at det ikke er et flertall av opposisjonspartier som påfører Regjeringen dette nederlaget, men det er sågar Arbeiderpartiets egen stortingsgruppe som påtvinger Regjeringen dette nederlaget. Av statsråden ble dette betegnet som en detalj. Jeg vil spørre komiteens leder om han oppfatter dette som en detalj. I så fall er det litt pussig at man gir statsråden og Regjeringen et nederlag dersom det er en detalj man her snakker om. Her må jeg si at jeg er enig med Hallgeir Langeland og LO i at dette definitivt ikke er noen detalj. Det er en stor og viktig sak, fordi det handler om modernisering av Norge og spørsmålet om å få til nødvendig konkurranse til forbrukernes beste. Men der har SV og Høyre falt ned på forskjellige sider. Høyre støtter i denne saken statsråden, og jeg håper at det ikke er slik at Arbeiderpartiet vil tvinge hele sin stortingsgruppe til å gi statsråden dette nederlaget, men at flere fra Arbeiderpartiet vil gå sammen med Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre og sørge for nødvendig modernisering på dette området.

Jeg ønsker altså å få komiteens leder på banen. Vi har fått høre at det er etter en helhetsvurdering. Men hva er det som ligger bak? Er det LO som har tvunget Arbeiderpartiet til å skifte standpunkt? Er det slik at Arbeiderpartiets stortingsgruppe har sett noe som statsråden ikke har sett? Eller er det slik at tradisjonelistene, eller venstresiden, i Arbeiderpartiet nå er på offensiven, og at den såkalte moderniseringslinjen i Arbeiderpartiet har lidd nederlag?

J o r u n n R i n g s t a d hadde her igjen teke over presidentplassen.

Tore Nordtun (A): Jan Tore Sanner bruker store krigsoverskrifter i denne saken og snakker om å påføre statsråden et durabelt nederlag, og at Regjeringen og Arbeiderpartiets modernisering av offentlig sektor har stoppet fullstendig opp, osv. osv. Det er ingen grunn til å bruke slike ord og uttrykk. Det gjelder her to paragrafer – tre hvis man også tar med konsesjon for fjernvarmeanlegg. I det første avsnittet i disse paragrafene står det i dag «konsesjon for å bygge og drive anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi med høy spenning». Forslaget går på konsesjon «for å bygge og eie». Det er kun driften det står om. Ut fra en totalvurdering når det gjelder leveringssikkerhet, oppfølging av linjenettet og lokalkunnskap om distriktet fant vi at det ikke var riktig å endre disse paragrafene nå.

Jan Tore Sanner har vært saksordfører for saker som den sittende regjering har fremmet. Jeg viser her til Statoil- og SDØE-saken, som vi også har diskutert i dag. Jeg

kan vise til sak etter sak der vi faktisk har gjort mye for å modernisere, for å skape et bedre samfunn, for å legge om slik at vi skal ha en ordentlig industri, en framtidrettet industri og en framtidrettet produksjon. Dette er en meget liten sak i denne sammenheng, og det er ikke snakk om å påføre noen noe nederlag. Vi har sagt at vi i dag ikke syns det er riktig å forandre noe, for vi vil ha mye større trygghet for det vi gjør. Og når det skjer så mye på dette markedet, ønsker vi at vi skal ha oversikten før vi tar neste skritt framover.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 605)

S a k n r . 2

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endring i lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven) (Innst. O. nr. 78 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 60 (2000-2001))

Presidenten: Ingen har bede om ordet.

(Votering, sjå side 610)

S a k n r . 3

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endringer i kirkeloven, gravferdsloven og lov om Opplysningsvesenets fond (Innst. O. nr. 97 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 90 (2000-2001))

Arne Lyngstad (KrF) (ordfører for saken): Innstillingen fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i dag gjelder endringer i kirkeloven, lov om Opplysningsvesenets fond og gravferdsloven. Endringene i de førstnevnte lovene er en oppfølging av Stortingets vedtak 29. mars 2001, hvor Regjeringen ble bedt om å foreslå en lovbestemmelse som åpner ulike forsøksordninger i Kirken, og å lovfeste at også gevinster ved salg av verdipapirer i Opplysningsvesenets fond kan nyttes til kirkelige formål.

Det foreslås også et tillegg i kirkeloven § 5 om forsøk. Forsøkene er begrenset til organisering av Menighetsrådet og Kirkelig fellelsråd, oppgavefordelingen mellom disse og deres sammensetning.

Når det gjelder lov om Opplysningsvesenets fond, foreslås det altså en presisering av at gevinster ved salg av verdipapir som fondet eier, skal regnes som avkastning. Et flertall står bak dette forslaget, mens et mindretall vil stemme imot denne endringen, altså III i innstillingen.

Når det gjelder gravferdsloven, er det flere endringer, bl.a. at myndigheten til å avgjøre saker om flytting av avdødes aske og legeme overføres fra Bispedømmerrådet til Kirkelig fellelsråd, med Bispedømmerrådet som klageinstans.

Videre foreslås det endringer når det gjelder rett til å sørge for en gravferd og hvem som skal være ansvarlig for graven.

Videre er det endringer i formkravene når det gjelder tillatelse til å spre asken for vinden i stedet for å ha gravlegging.

Det er en enstemmig innstilling når det gjelder gravferdsloven.

Ulf Erik Knudsen (Frp): En kort kommentar til endringen av gravferdsloven:

Frem til adgangen til å spre asken etter en avdød for vinden ble innført etter gjeldende gravferdslov, hadde vi i Norge et absolutt forbud mot dette. Bestemmelsen var slik utformet at den i praksis innebar at man ikke kunne søke om askespredning mens man var i live. Dette har det vært svært sterke reaksjoner på.

Fremskrittspartiet tok opp denne saken allerede i mars 1999 med daværende kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun fra Kristelig Folkeparti. Loven som åpnet for askespredning, hadde på dette tidspunkt virket i mer enn to år – og man hadde hatt mange reaksjoner – men den daværende statsråden så ingen grunn til å følge opp Fremskrittspartiets initiativ. Kristelig Folkeparti har således liten ære i denne saken.

Det er imidlertid hyggelig at partiet nå finner å kunne å støtte den endringen Fremskrittspartiet påpekte nødvendigheten av allerede for over to år siden. Vi er glad for at arbeiderpartiregjeringen fremmer dette fornuftige forslaget. Vi er også glad for at lovens formkrav, som har vært absolutte, mykes opp.

Vi registrerer at selv om det ut fra erklæringer fra de etterlatte i flere tilfeller har vært klart at avdøde faktisk hadde ønsket askespredning, har verken fylkesmannen eller departementet hatt anledning til å imøtekomme søknadene på grunn av formkravene. Dette er en trist situasjon, og vi synes det er flott at det nå mykes opp her.

Når det gjelder lovregler om gravferd, er det Fremskrittspartiets syn at disse generelt sett må bygge på en ydmykhet i forhold til religiøs overbevisning, på behørig respekt for avdødes ønsker, på sunn fornuft og på folkevett – særlig med hensyn til saksbehandlingsregler. Det må også være klart at disse saksbehandlingsreglene må være enkle og greie å forholde seg til. De endringer som nå foretas, har forhåpentligvis dette i seg.

Til slutt: Når det gjelder III, fremgår det av merknadene at Fremskrittspartiet går imot dette punktet. Vår begrunnelse er imidlertid ikke den samme som begrunnelsen til de andre partiene som går imot. Som det vil fremgå av S. nr. 187 for 2000-2001, er vår sentrale bekymring i forhold til uttak av fondet den manglende indeksregulering. Hvis man ikke tar høyde for dette, vil III åpne for et så stort uttak av fondet at realverdien på sikt vil kunne gå mot null.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 3.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutt, sa **presidenten:** Odelstinget skal votere i sakene 1–3.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det sett fram seks forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Hilde Frafjord Johnson på vegner av Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre
- forslag nr. 2, frå Hilde Frafjord Johnson på vegner av Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre
- forslag nr. 3, frå Hilde Frafjord Johnson på vegner av Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre
- forslag nr. 4, frå Hilde Frafjord Johnson på vegner av Kristeleg Folkeparti og Venstre
- forslaga nr. 5 og 6, frå Hallgeir H. Langeland på vegner av Sosialistisk Venstreparti

Forslag nr. 2, frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av energiloven og fremme eventuelle lovendringer som sikrer at en kan se flere energikilder i sammenheng og som tar hensyn til utviklingen innen nye fornybare energikilder, utbygging av vannbåren varme mv.»

Forslag nr. 3, frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med gjennomgangen av energiloven å fremme forslag til justering av energilovens formålparagraf der miljøhensyn og energieffektivitet er bedre og mer spesifikt dekket.»

Forslag nr. 4, frå Kristeleg Folkeparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forskrift til energiloven § 3-4 nr. 5, jf. § 7-6 nedfelle klare krav til sikker og hensiktsmessig drift, samt tilstrekkelig kompetanse i forbindelse med driftsbortsettelse. Slike krav bør være strenge, slik at det ikke kan skapes usikkerhet om driftssikkerhet, vedlikehold og beredskap.»

Forslag nr. 5, frå Sosialistisk Venstreparti, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som ytterligere begrenser mulighetene til å privatisere eierskapet i kraftsektoren.»

Desse forslaga blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven)

I

I lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Om produksjon, omforming, overføring, omsetning, *fordeling og bruk* av energi m.m. (energiloven)

§ 1-1 fjerde ledd skal lyde:

Departementet fastsetter hvor stor ytelse eller hvor mange abonnenter et fjernvarmeanlegg skal ha for at loven kommer til anvendelse. Anlegg som unntas fra loven kan pålegges å knytte seg til andre anlegg etter bestemmelsene i § 5-3.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

§ 1-2 skal lyde:

§ 1-2. (Formål)

Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, *fordeling og bruk* av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

Presidenten: Her ligg det føre eit avvikande forslag, nr. 6, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«§ 1-2 skal lyde:

Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, *fordeling og effektiv bruk* av energi skjer på en måte som er tilpasset naturens tåleevne og mangfold, og at disse aktivitetene foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.»

Framstegspartiet har varsla at dei går mot innstillinga. Det blir difor votert fyrst over forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, og deretter over innstillinga.

V o t e r i n g :

1. Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart mot 5 røyster ikkje vedteke.
2. Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 65 mot 13 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 15.57.00)

Vidare var tilrådd:

§ 1-4 skal lyde:

§ 1-4. (Statens anlegg)

Lovens bestemmelser i §§ 2-2 *annet og tredje ledd*, 3-2, 3-3, 3-5, 7-2 og 7-3 *gjelder* ikke for statens anlegg.

Nåværende § 2-1 oppheves.

Nåværende § 2-2 blir § 2-1 og skal lyde:

§ 2-1. (Søknad)

Søknad etter denne lov sendes *konsesjonsmyndigheten*.

For søknader som omfattes av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77 kapittel VII-a skal konsekvensutredninger vedlegges søknaden.

Søknaden skal gi de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes. *Departementet* kan fastsette hvilke opplysninger eller undersøkelser søkeren må sørge for.

Samtidig med søknad om kraftverksutbygging etter vassdragslovgivningen skal det som regel innsendes søknad om bygging av anlegg for produksjon, omforming og overføring av elektrisk kraft.

Søknad som tilfredsstillter kravene etter denne paragrafen skal legges ut i Norges vassdrags- og energidirektorat og i berørte kommuner eller annet høvelig sted i distriktet til gjennomsyn. Ved utleggelse fastsettes frist for å avgi uttalelse til *konsesjonsmyndigheten*. Utleggelse kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Kunngjøring av søknaden, en kort beskrivelse av planene, opplysninger om hvor søknaden er utlagt og fristen for å gi uttalelse skal rykkes inn i Norsk lysingsblad og i en eller flere aviser alminnelig lest i distriktet. Søkeren betaler utgiftene ved utleggelse og kunngjøring. Kunngjøring kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Offentlige organer og andre som tiltaket direkte gjelder, skal få søknaden tilsendt til uttalelse. Ved utsendelse fastsettes en frist for å avgi uttalelse til *konsesjonsmyndigheten*. Høring kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Behandlingen av en søknad etter denne lov kan utsettes i påvente av en *energiplan etter § 5B-1*.

Nåværende § 2-3 blir § 2-2.

§ 2-2 første ledd skal lyde:

Vedtaket etter denne lov fattes av *departementet*.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Presidenten vil no la votere over forslag nr. 1, frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre, til § 3-1 fyrste ledd. Forslaget lyder:

«§ 3-1 første ledd skal lyde:

Anlegg for produksjon, omforming, overføring og *fordeling* av elektrisk energi med høy spenning, kan ikke bygges eller eies uten konsesjon. Det samme gjelder ombygging eller utvidelse av bestående anlegg.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre vart med 41 mot 38 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 15.57.41)

Vidare var tilrådd:

§ 3-1 andre ledd skal lyde:

Departementet fastsetter hvor høy spenningen for et elektrisk anlegg skal være for at denne bestemmelse får anvendelse.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2. (Områdekonsesjon)

Innen et område kan konsesjon gis for bygging og drift av anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et nivå som fastsettes av departementet.

Presidenten: Her ligg det føre eit avvikande forslag, nr. 1, frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre:

«§ 3-2 første ledd skal lyde:

Innen et område kan konsesjon gis for å bygge og eie anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et nivå som fastsettes av departementet.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 40 røyster for tilrådinga frå komiteen og 40 røyster for forslaget frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre.

(Voteringsutskrift kl. 15.58.22)

Kjell Opseth (A) (frå salen): President! Eg røysta feil, eg skulle ha røysta for tilrådinga.

Presidenten: Då blir resultatet 41 røyster for tilrådinga frå komiteen og 39 røyster for forslaget frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre. Dermed er tilrådinga vedteken.

Vidare var tilrådd:

§ 3-3 første ledd skal lyde:

Den som gis områdekonsesjon etter § 3-2 skal levere elektrisk energi til abonnentene innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for.

§ 3-3 annet og fjerde ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. (Vilkår)

For konsesjoner etter §§ 3-1 og 3-2 kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår:

1. av hensyn til etterspørsel av elektrisk energi og til en rasjonell energiforsyning.
2. om påbegynnelse, bygging, utførelse, idriftsettelse, vedlikehold, drift og nedleggelse av det elektriske anlegget.
3. om utnyttelse av det enkelte kraftverk.
4. for å unngå skader på natur og kulturverdier.
5. om konsesjonærens organisasjon og kompetanse, kompetanse hos den som overlates driftsoppgaver og bestemmelser som regulerer bortsettelse av drift.

Departementet kan i forbindelse med den enkelte konsesjon fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne eller private interesser.

§ 3-5 første ledd skal lyde:

Departementet kan treffe vedtak om ekspropriasjon av anlegg for omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi.

§ 4-1 skal lyde:

§ 4-1. (Omsetningskonsesjon)

Uten konsesjon kan ingen andre enn staten stå for omsetning av elektrisk energi. Departementet avgjør i tvils- tilfelle om konsesjonsplikt foreligger.

For konsesjoner etter første ledd kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår om:

1. den interne organisering og regnskapsførsel hos konsesjonæren.
2. markedsadgang for alle som etterspør nettjenester ved å tilby ikke-diskriminerende og objektive punkt- tariffen og vilkår.
3. nøytral opptreden av netteier.
4. fastsettelse og beregning av tariffen og inntekter ved salg av nettjenester.
5. informasjon til kunder tilknyttet konsesjonærens nett.
6. annen virksomhet i forbindelse med utbygging og utnyttelse av felles infrastruktur.
7. samordning av nett og nettjenester.

Departementet kan fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av hensyn til allmenne interesser.

Departementet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelser eller vilkår som nevnt i annet og tredje ledd.

§ 4-2 annet ledd skal lyde:

I konsesjonen kan det settes vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne hensyn.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

§ 4-3 skal lyde:

§ 4-3. (Måling, avregning og fakturering)

Departementet gir forskrifter om måling, avregning og fakturering.

Myndighet etter regelverket som nevnt i første ledd til å koordinere måling og avregning av kraftomsetning, tillegges den departementet utpeker under nærmere fastsatte vilkår. Den avregningsansvarlige skal sørge for at all innmating og alt uttak av elektrisk energi blir korrekt avregnet slik at det oppnås økonomisk balanse i kraftmarkedet.

Enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markeds plass etter § 4-5, samt omsettere og sluttbrukere plikter å rette seg etter den avregningsansvarliges instruksjoner under avregningskoordinering.

neringen, samt følge de bestemmelser om måling, avregning og fakturering fastsatt i eller i medhold av denne lov. Avgjørelser som fattes av den avregningsansvarlige under utøvelsen av avregningsansvaret er unntatt forvaltningsloven kap. IV-VI og VIII.

Presidenten: Høgre og Framstegspartiet har varsla at dei går mot tredje ledd siste punktum.

V o t e r i n g :

1. Tilrådinga frå komiteen til fyrste og andre ledd og tredje ledd fyrste punktum vart samrøystes vedteken.
2. Tilrådinga frå komiteen til tredje ledd siste punktum vart vedteken med 57 mot 23 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 15.59.43)

Vidare var tilrådd:

Ny § 4-5 skal lyde:

§ 4-5. (Organisert markeds plass)

Uten konsesjon kan ingen andre enn staten forestå organisering eller drift av markeds plass for omsetning av elektrisk energi. Departementet avgjør i tvilstilfelle om konsesjonsplikt foreligger.

I konsesjonen kan det settes vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne hensyn. Departementet kan gi forskrift om aktørenes informasjonsplikt.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir no votert over forslag nr. 1, frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre, til § 5-1 fyrste ledd.

Forslaget lyder:

«§ 5-1 første ledd skal lyde:

Fjernvarmeanlegg kan ikke bygges eller eies uten konsesjon. Det samme gjelder ombygging og utvidelse av fjernvarmeanlegg.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Framstegspartiet og Venstre vart med 42 mot 38 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 16.00.22)

Vidare var tilrådd:

§ 5-1 andre og tredje ledd skal lyde:

Departementet kan fastsette hvor stor ytelse eller hvor mange abonnenter et fjernvarmeanlegg skal ha for at denne bestemmelse kommer til anvendelse.

Departementet kan fastsette at denne bestemmelse ikke får anvendelse på fjernvarmeanlegg som forsyner offentlige institusjonsbygg, større forretningsbygg, industriell virksomhet, borettslag eller boligsameier.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2. (Vilkår)

For konsesjoner etter § 5-1 kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår:

1. om påbegynnelse, bygging, utførelse, idriftsettelse, vedlikehold, drift og nedleggelse av fjernvarmeanlegget.
2. om konsesjonærens organisasjon og kompetanse, kompetanse hos den som overlates driftsoppgaver og bestemmelser som regulerer bortsettelse av drift.

Departementet kan i forbindelse med den enkelte konsesjon fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne eller private interesser.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. (Tilknytningsplikt)

Departementet kan pålegge ethvert fjernvarmeanlegg å knytte seg til andre fjernvarmeanlegg såfremt anlegget har et varmesystem som kan tilknyttes.

§ 5-4 fjerde ledd oppheves.

§ 5-5 annet og tredje ledd skal lyde:

Det skal gis melding til konsesjonsmyndigheten om priser og andre leveringsvilkår og endringer i disse fra konsesjonspliktige anlegg.

Enhver som er pålagt å tilknytte seg fjernvarmeanlegg etter plan- og bygningsloven § 66 a, har rett til å klage til konsesjonsmyndigheten over priser og andre leveringsvilkår. Konsesjonsmyndigheten kan gi pålegg om endringer av prisen eller leveringsvilkårene for øvrig.

Nytt kapittel 5A skal lyde:

Kap. 5A. Systemansvar, rasjonering og leveringskvalitet

§ 5A-1. (Systemansvaret)

Departementet gir forskrifter om systemansvaret.

Departementet tildeler myndigheten til å utøve systemansvaret på nærmere fastsatte vilkår. Den systemansvarlige skal sørge for at det til enhver tid er momentan balanse mellom den samlede produksjon og den samlede bruk av kraft hensett til kraftutvekslingen med tilknyttede utenlandske systemer.

Enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markeds plass etter § 4-5, samt omsettere og sluttbrukere plikter å rette seg etter den systemansvarliges instruksjoner under systemansvaret, samt følge bestemmelser om systemansvaret fastsatt i eller i medhold av denne lov. Avgjørelser som fattes av den systemansvarlige under utøvelsen av systemansvaret er unntatt forvaltningsloven kap. IV-VI og VIII.

§ 5A-2. (Rasjonerings)

Departementet kan sette i verk rasjonerings, herunder tvangsmessige leveringsinnskrenkninger eller rekvisisjon, når ekstraordinære forhold tilsier det.

Departementet utpeker en rasjoneringsmyndighet som er ansvarlig for planlegging og administrativ gjennomføring av tiltak i forbindelse med rasjonerings etter første ledd.

Departementet gir forskrifter om planlegging og gjennomføring av kraftrasjonerings, rekvisisjon av kraft og tvangsmessige leveringsinnskrenkninger.

§ 5A-3. (Leveringskvalitet)

Departementet gir forskrifter om leveringskvaliteten i kraftsystemet og om informasjonsplikten i den forbindelse.

Nytt kapittel 5B skal lyde:

Kap. 5B. Energiplanlegging

§ 5B-1. (Energiplanlegging)

Den som har konsesjon etter §§ 3-1, 3-2 og 5-1 plikter å delta i energiplanlegging.

Departementet gir forskrifter og vilkår om planleggingen.

§ 6-1 annet og tredje ledd skal lyde:

Departementet skal samordne beredskapsplanleggingen og lede kraftforsyningen under beredskap og i krig.

Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon kan også pålegges oppgaver i fred ved skade på kraftforsyningsanlegg som følge av naturgitte forhold, teknisk svikt, terror- eller sabotasjeaksjoner, samt i forbindelse med rasjonerings etter § 5A-2.

§ 6-1 fjerde ledd oppheves.

§ 6-2 skal lyde:

§ 6-2. (Vedtaksmyndighet)

Etter dette kapittel kan departementet treffe vedtak om sikring av kraftforsyningsanlegg mot skade som skyldes naturgitte forhold, teknisk svikt eller tilsiktede ødeleggelser i fred, under beredskap og krig. Sikringstiltakene kan også omfatte kraftforsyningens ledelse og drift.

§ 6-3 tredje ledd skal lyde:

Når særlige forhold tilsier det, kan departementet bestemme at også anlegg som ikke fyller de minstekrav som er nevnt i andre ledd, skal anses som anlegg av betydning for landets kraftforsyning.

§ 6-4 første ledd skal lyde:

Selskaper som driver virksomhet som omfattes av dette kapittel, kan pålegges for egen regning å sette i verk de sikringstiltak som departementet i hvert enkelt tilfelle finner påkrevd. Medfører gjennomføringen av et pålegg vesentlige utgifter for selskapet som ikke oppveies av

motsvarende fordeler, fastsetter departementet det vederlag selskapet skal ha.

§ 6-6 skal lyde:

§ 6-6. (Meldeplikt)

Den som vil bygge, bygge om, endre eller utvide anlegg som nevnt i § 6-3, skal før arbeidet settes i gang melde fra til departementet for å få fastsatt de sikringstiltak som skal gjøres ved anlegget. Meldingen skal være vedlagt de planer, beskrivelser, tegninger og kart som er nødvendige for at vedtak kan treffes.

Eier eller bruker av anlegg er pliktig til å gi departementet og dem departementet gir fullmakt, de opplysninger de ber om, og adgang til anlegg mot gyldig legitimasjon.

§ 6-7 skal lyde:

§ 6-7. (Gebyr til dekning av utgifter)

Departementet kan bestemme at det skal utlignes gebyr til dekning av utgiftene ved beredskapsmyndighetens arbeid med kraftforsyningsberedskap. Utgiftene utlignes på eiere og brukere av de anlegg dette kapittel omfatter.

§ 7-1 skal lyde:

§ 7-1. (Kontroll)

Departementet kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. Departementet fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Utgiftene til kontroll knyttet til kapittel 3 og § 4-2 skal betales av konsesjonæren.

Den som har konsesjon skal påse at anlegget, driften av anlegget eller virksomheten oppfyller de krav som er fastsatt i eller i medhold av denne lov. Departementet gir forskrifter om internkontroll og internkontrollsystemer.

Enhver plikter å gi departementet de opplysninger av teknisk og økonomisk art som er nødvendige for utøvelse av myndighet etter denne lov. Departementet gir forskrifter om informasjonsplikten.

§ 7-3 skal lyde:

§ 7-3. (Overtredelse av vilkår og pålegg)

Ved overtredelse av denne lov eller bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av loven, kan det fastsettes en tvangsmulkt som enten løper inntil forholdet er brakt i orden eller forfaller ved hver overtredelse.

Departementet kan fastsette en bestemt frist for gjennomføringen av pålegg etter kap. 6 og en daglig løpende tvangsmulkt til statskassen dersom fristen oversittes. Bli pålegget ikke etterkommet innen den fastsatte frist, kan departementet la pålegget utføre på vedkommendes bekostning.

Tvangsmulkt og utgifter til utføring av pålegg er tvangsgrunnlag for utlegg.

Dersom konsesjon er gitt på grunnlag av uriktige eller ufullstendige opplysninger om forhold av vesentlig betydning, eller konsesjonæren overtrer denne lov eller bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av loven, kan konsesjonen trekkes tilbake.

Blir konsesjon for et anlegg etter kap. 3 eller kap. 5 trukket tilbake, skal det fastsettes en frist til å sørge for at anlegget blir overtatt av andre som lovlig kan drive det. Bestemmelsene i lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige § 26 gjelder tilsvarende *dersom* fristen oversittes. For fjernvarmeanlegg kan det kreves at anlegget nedlegges. Ved nedleggelse får bestemmelsene i § 5-6 tilsvarende anvendelse.

Dersom elektrisk kraft utføres eller innføres i strid med § 4-2 eller fastsatte vilkår for *konsesjon*, kan overføring av kraft avbrytes ved tiltak av det offentlige.

§ 7-6 skal lyde:

§ 7-6. (Forskrifter)

Departementet kan gi *forskrifter* til gjennomføring og utfylling av loven og dens virkeområde.

Departementet kan gi de forskrifter som er nødvendig for ivaretagelse av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

II

I lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. og lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer endres betegnelsen «Norges vassdrags- og energiverk» i alle bestemmelser hvor den forekommer til «Norges vassdrags- og energidirektorat».

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt til Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endring i lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven)

I

I lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven) gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

Med innesluttet bruk menes enhver arbeidsoperasjon hvor genmodifiserte organismer blir framstilt, dyrket, lagret, destruert eller brukt på annen måte, i et lukket system hvor det anvendes fysiske *inneslutningstiltak*, eventuelt i kombinasjon med andre særskilte *inneslutningstiltak*, for å begrense organismenes kontakt med mennesker og miljø *slik at disse sikres et høyt nivå av sikkerhet*.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt til Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endringer i kirkeloven, gravferdsloven og lov om Opplysningsvesenets fond

I

I lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven) skal § 5 nytt fjerde ledd lyde:

For å fremme hensiktsmessige organisasjonsformer og en hensiktsmessig oppgavefordeling i og mellom soknene, kan departementet godkjenne forsøk som avviker fra denne lovs bestemmelser om organiseringen av soknets organer, oppgavefordelingen mellom disse og deres sammensetning. Departementet kan gi nærmere retningslinjer for forsøk etter denne bestemmelse.

II

I lov 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 annet ledd skal lyde:

Avdødes legeme eller aske kan etter gravlegging ikke flyttes uten tillatelse fra *kirkelig fellesråd*. Tillatelse kan bare gis dersom sterke grunner taler for flytting og det er fastsatt hvor ny gravlegging skal finne sted. *Kirkelig fellesråd* kan sette vilkår for slik flytting.

§ 9 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Dersom det ikke foreligger erklæring som nevnt i første ledd, har avdødes nærmeste etterlatte over 18 år i

følgende rekkefølge rett til å besøge gravferden: ektefelle, barn, foreldre, barnebarn, besteforeldre, søsken, søskens barn og foreldres søsken. *Ektefelles rett etter første punktum gjelder likevel ikke dersom ektefellene på tidspunktet for dødsfallet var separert ved dom eller bevilning. Ektefelles rett etter denne bestemmelsen gjelder tilsvarende for person som levde i ekteskapslignende eller partnerskapslignende samboerskap med avdøde da dødsfallet fant sted.*

Ved uenighet om hvem som skal sørge for gravferden, treffes nødvendig avgjørelse av kommunen på grunnlag av bestemmelsene i første og annet ledd. Avgjørelsen kan ikke påklages.

Den som besøker gravferden skal gis anledning til å være ansvarlig for graven, med mindre noen etterlatte skriftlig krever spørsmålet avgjort av kommunen.

§ 9 nåværende tredje og fjerde ledd blir femte og sjette ledd.

§ 20 annet ledd skal lyde:

Fylkesmannen kan etter søknad fra person som har fylt 15 år, gi tillatelse til at den som skal sørge for vedkommendes gravferd sprer asken for vinden. Tillatelse kan også gis etter vedkommendes død når det godtgjøres at avdøde ønsket askespredning. Slik tillatelse kan også gis for aske etter barn når nærmeste etterlatte ønsker det. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen. Ved slik gravferd kan det ikke kreves kirkelig medvirkning.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

III

I lov 7. juni 1996 nr. 33 om Opplysningsvesenets fond skal § 5 annet ledd lyde:

Ved avhending av *eigedommar som fondet eig*, skal vederlaget leggjast til kapitalen. *Vinstar ved sal av verdipapir som fondet eig, er å rekne som avkasting.*

Presidenten: Høgre, Kristeleg Folkeparti, Framstegspartiet og Venstre har varsla at dei går mot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 43 mot 36 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 16.02.03)

Vidare var tilrådd:

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt til Lagtinget.

S a k n r . 4

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Møtet slutt kl. 16.05.